

Annonce

Det, der legitimerer kongens enevældige magt, var Gud. Det, der legitimerer folkets ret til nationen, er historien.

Bjørn Nørgaard: Den såkaldte aktion mod gipsbusten på Kunstakademiet er helt i overensstemmelse med tidsåndens nyliberale konkurrencestat

Illustration Claus Nørregaard

DEBAT
16. NOVEMBER 2020, 13.55

BJØRN NØRGAARD
Billedhugger og tidl. professor på Kunstakademiet

LYT TIL ARTIKLEN
▶

🔖 GEM ARTIKLEN

I mere end tre årtier har den nyliberale verdensorden og Finansministeriets regnemaskiner i stigende grad udhulet vores museer og kunstinstitutioner generelt. Kunstnere er en flok overflødige parasitter ifølge Adam Smith.

Hannah Arendt beskriver i sin bog 'Menneskets vilkår' den skuffende lighed mellem kommunismens materialisme og liberalismens materialisme, hvor enhver værdidannelse anskues ud fra produktiv nytteværdi i begge systemer. Menneskes egne egenskaber og arbejdets kvaliteter er irrelevante.

Denne såkaldte aktion (hvor en gruppe aktivister har kastet et gipsbuste af Frederik V i havnen, red.) er derfor helt i overensstemmelse med tidsåndens nyliberale konkurrencestat. Historie og kunst er uden værdi og kan uden videre smides i havnen. Denne taktik med at udrydde vores hukommelse, så vi glemmer, hvem vi er, og hvorfra vi kommer, ligner Isis' bortsprængning af Buddha-figurer og Palmyra-ruinerne.

Om det er Finansministeriets regneark, Isis' bomber eller denne aktion; skaderne er de samme – fortiden udryddes. Vi bliver endimensionelle. Før oplysningstiden, som er fundamentet for vores nationale demokrati, var ruiner som f.eks. Hammershus genbrugspladser. Her hentede man materialer til datidens byggerier.

Med oplysningstiden fødes historien, og Hammershus gik fra at være en bunke sten til at blive et fortidsminde. Det, der legitimerer kongens enevældige magt, var Gud. Det, der legitimerer folkets ret til nationen, er historien.

I 'Guldhornene' skriver Oehlenschläger »De higer og søger. I gamle Bøger«, men hvem fremdrager guldhornene af mulden? Bondepigen. Det er folket, der finder sin egen historie og legitimitet. Nu lever vi ikke længere i en nationalstat, vi lever i en konkurrencestat, og konkurrencestaten har hverken brug for historien, folket eller nationen, den har brug for kapital, produktion og forbrug.

Det er et vilkår, at vi i dag lever i en global realitet. At de digitale medier sætter alle værdier under pres, men det betyder ikke, at den flade skærm er sandheden, og at de digitale tåger producerer nye menneskelige indsigter. Det er et værktøj blandt mange andre. Blev man klogere efter hjulets opdagelse? Nej, man fik muligheder. Den vigtigste egenskab ved tingene er, at de er der. At destruere dem er at censurere fortiden for fremtiden. Denne aktion hindrer kommende generationer af kunstnere i at tage dette opgør med historien.

Mere Pippi og Bamse og Kylling, mindre Gurli Gris →

Kun at se fortiden på godt og ondt med vor tids øjne er ikke at lære, men at dømmе. En kunstnerisk aktion, som sætter værdier på spil, skal afgørende rykke vores opfattelse af livet og kunsten. Denne aktion bekræfter, hvad vi allerede ved: Vi er ikke blevet klogere, kun lidt dummere.

BJØRN NØRGAARD

FORTSÆT MED AT LÆSE

Om det er Finansministeriets regneark, Isis' bomber eller denne aktion; skaderne er de samme – fortiden udryddes. Vi bliver endimensionelle

Announce